

Meghívó

A BTK Néprajztudományi Intézete,
a Néprajzi Múzeum és a Nemzetközi Türk Akadémia
tisztelettel meghívja a

Diószegi Vilmos (1923-1972)

emlékkonferenciára, születésének századik évfordulója alkalmából

2023. június 5., 9.00–19.00

Néprajzi Múzeum, Konferenciaterem, 2. emelet
(Budapest, 1146, Dózsa György út 35.,
a Hősök tere felőli bejárat)

A konferencián való részvétel regisztrációhoz kötött!
Kérjük regisztráljon május 28-ig!

Az előadásokhoz szinkrontolmácsolást biztosítunk!

Diószegi Vilmos (1923-1972) magyar etnológus, a sámán hagyományok nemzetközi híru kutatója volt. Kivételes és állhatatos személyisége lehetővé tette, hogy egyedülálló módon az 1950–1960-as években négyszer is járhasson kutatóúton Dél-Szibériában és Mongólia északi részein, és ezzel a második világ-háború után a terepmunkán alapuló magyar és nemzetközi Szibéria-kutatás folytonosságát is biztosította. 1957-ben két hónapra utazott a Szovjetunióba, hogy aztán másfél év múltán, az útlevele lejárta után térjen csak haza. A szibériai sámán hagyományok elemeinek módszeres tanulmányozásával az ősi magyar vallás eredetének kérdését kívánta tisztázni. Terepen és archívumokban, múzeumi gyűjteményekben folytatott kutatásai során kora etikai megfontolásait tekintette maga számára mértékadónak. Naplójából és feleségének írt leveleiből nemcsak a sámán hagyományok második világháború utáni gyakorlataiba, hanem a leningrádi, a moszkvai, valamint a helyi szibériai néprajzkutató társadalom kutatási szokásaiba és mindennapi életébe is betekintést kapunk. Nagy szerepe volt abban, hogy a helyi értelmiség képviselői ráébredjenek saját kultúrájuk, és benne a sámán hagyományok értékeire egy olyan korszakban, amikor a kommunista államapparátus üldözte és tiltotta a helyi kultúra tradicionális képviselőinek, köztük a sámánok, eposzmesélők a tevékenységét. Ezzel aktívan részt vett a helyi szibériai őslakos értelmiség kinevelődésében, elősegítette a sámán hagyományok etnikai identitásban játszott szerepének megerősödését. A kutatóútjairól beszámoló tudományos-népszerűsítő köteteket, publikációit nemcsak az őt követő (magyar és nemzetközi) sámánkutató nemzedék képviselői, de általában véve a magyarság Dél-Szibériában és Észak-Mongóliában élő rokon népei iránt érdeklődő olvasóközönség is a meghatározó alapművek között tartja számon. A nemzetközi konferencia Diószegi Vilmos születésének századik évfordulóján idézi fel a nagy magyar sámánkutató személyiségét, állít méltó emléket kutatásainak, kutatási eredményeinek, valamint gyűjtéseinek, a Néprajzi Múzeumban őrzött tárgyi, fénykép- és hangzóanyagának.

Bölcsészettudományi
Kutatóközpont

ELKH | Eötvös Loránd
Kutatói Hálózat

 Néprajzi Múzeum
Museum of Ethnography

Diószegi Vilmos (1923-1972)

emlékkonferencia programja:

8:30–9:00 | Regisztráció

9:00–10:00 | Üdvözlő beszédek

Kemecsi Lajos (főigazgató,
Néprajzi Múzeum, Budapest)

Balogh Balázs (főigazgató, Bölcsészettudományi
Kutatóközpont, Budapest)

Shahin Mustafayev (elnök,
Nemzetközi Türk Akadémia, Asztana)

Kemal Ün (főtanácsos, Turksoy, Ankara)

Hoppál Mihály (emeritus professzor,
Bölcsészettudományi Kutatóközpont, Budapest)

Hóvári János (nagykövet,
a Türk Államok Szervezete Magyarországi
Képviseleti Irodájának vezetője)

10:00–12:00 | Első szekció. Elnök: **Wilhelm Gábor**

10:00–10:30 | **Sántha István**
(Bölcsészettudományi Kutatóközpont, Budapest):
Naplók és levelek Dél-Szibériából és Észak-
Mongóliából. Diószegi terepkutatásai és a magyar
valamint nemzetközi Szibéria-kutatás
folytonossága a második világháború után

10:30–11:00 | **Judith Hangartner**
(Berni Egyetem): Diószegi sámánokkal való
találkozásai után nyomozva Észak-Mongóliában

11:00–11:30 | **Somfai Kara Dávid** (Nazarbajev
Egyetem, Asztana/ Bölcsészettudományi
Kutatóközpont, Budapest): Diószegi nyomában
Dél-Szibéria földjén

11:30–12:00 | **Timur Davletov**
(Turksoy, Ankara): Hakasz sámánizmus

12:00–13:30 | Ebédszünet

2023. június 5., 9.00–19.00

Néprajzi Múzeum, Konferenciaterem

13:30–15:30 | Második szekció.

Elnök: **Sántha István**

13:30–14:00 | **Sampildondov Chuluun**
(Dzsingisz Múzeum, Ulánbátor):
Hotogojt etnikus történelem és sámánizmus

14:00–14:30 | **Ivan Peshkov**
(Adam Mickiewicz Egyetem, Poznan):
Krisztus és a burhánok között.
A belső-mongóliai evenkik kettős hite, mint
politikai és episztemológiai probléma

14:30–15:00 | **Liesbet Nielsen**
(Leideni Egyetem):
„Fogtam a csatánkómat” (hakasz folk citera):
Bevonódva a mesélésbe énekelni
a szellemek hangján

15:00–15:30 | **Victoria Peemot**
(Helsinki Egyetem):
Tudásátadás tárgyakon keresztül:
Több-mint-emberek-közötti rokonság
és az őslakos mesélés

15:30–16:00 | Kávészünet

16:00–18:00 | Harmadik szekció.
Elnök: **Szilágyi Zsolt**

16:00–16:30 | **Wilhelm Gábor** (Néprajzi Múzeum,
Budapest): Diószegi Vilmos öröksége:
tárgygyűjtés és összehasonlítás

16:30–17:00 | **Gombosuren Uranbayar**
(Dzsingisz Múzeum, Ulánbátor): Sámántárgyak
a Dzsingisz kán Nemzeti Múzeumban

17:00–17:30 | **Bata Tímea – Pálóczy Krisztina**
(Néprajzi Múzeum, Budapest):
Diószegi Vilmos gyűjtései a Néprajzi Múzeum
új gyűjteményi állandó kiállításában

Az előadásokhoz szinkrontolmácsolást biztosítunk!